

Rolnummer 5410
Arrest nr. 88/2013 van 13 juni 2013

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag over artikel 7, achtste lid, van het koninklijk besluit nr. 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers, gesteld door het Arbeidshof te Brussel.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters R. Henneuse en M. Bossuyt, en de rechters A. Alen, J.-P. Snappe, J. Spreutels, T. Merckx-Van Goey en F. Daoût, bijgestaan door de griffier F. Meersschaut, onder voorzitterschap van voorzitter R. Henneuse,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

*   *   *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vraag en rechtspleging*

Bij arrest van 23 mei 2012 in zake Alain Martin tegen de Rijksdienst voor Pensioenen, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 30 mei 2012, heeft het Arbeidshof te Brussel de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 7, achtste lid, van het koninklijk besluit nr. 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en artikel 14 van dat Verdrag, in zoverre het tot gevolg heeft dat het jaar waarin het rustpensioen ingaat niet in aanmerking wordt genomen voor de berekening van het pensioen van een werknemer, terwijl voor de berekening van een rustpensioen in de overheidssector het jaar waarin het pensioen ingaat volledig wordt meegerekend als dienstperiode ? ».

Memories en memories van antwoord zijn ingediend door :

- Alain Martin, wonende te 1090 Brussel, Edouard Faesstraat 95;
- de Rijksdienst voor Pensioenen, met zetel te 1060 Brussel, Zuidertoren;
- de Ministerraad.

Op de openbare terechtzitting van 17 april 2013 :

- zijn verschenen :
  - . Alain Martin, in eigen persoon;
  - . Mr. T. Demaseure *loco* Mr. M. Leclercq, advocaten bij de balie te Brussel, voor de Rijksdienst voor Pensioenen;
  - . Mr. A. Wirtgen, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Ministerraad;
- hebben de rechters-verslaggevers F. Daoût en A. Alen verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde partijen gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschied*

Op 1 april 2008 dient de appellant voor de verwijzende rechter een aanvraag in tot vervroegd rustpensioen als werknemer. Het rustpensioen, dat door de Rijksdienst voor Pensioenen (RVP) wordt vastgesteld, neemt de in

2008 verdiende lonen niet in aanmerking. De appellant voor de verwijzende rechter dient als gevolg daarvan een verzoekschrift in bij de Arbeidsrechtbank te Brussel om de berekeningswijze van zijn rustpensioen te betwisten.

Bij vonnis van 19 november 2010 verklaart de Arbeidsrechtbank te Brussel de vordering ontvankelijk, maar niet gegrond.

Op 16 december 2010 beslist de appellant voor de verwijzende rechter om tegen dat vonnis hoger beroep in te stellen bij het Arbeidshof, te dezen de verwijzende rechter.

III. *In rechte*

- A -

A.1. De appellant voor de verwijzende rechter onderstreept dat het loon van de werknemers is onderworpen aan de betaling van socialezekerheidsbijdragen waarvan een gedeelte is bestemd voor de opbouw van het pensioenrecht van de werknemer. De socialezekerheidsbijdrage wordt door de werknemer zelf betaald, alsook door diens werkgever, namens de werknemer. Daaruit blijkt dat het aan een werknemer toegekende rustpensioen geen kosteloze gift is vanwege de Staat, maar de tegenprestatie van de betaalde bijdragen, omgerekend naar de actuele waarde op basis van het indexcijfer van de consumptieprijzen om het pensioen aan de kosten van het levensonderhoud aan te passen. Daaruit zou volgen dat de werknemer beschikt over een schuldvordering tegenover de Staat, die kan worden beschouwd als een eigendom in de zin van artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

De socialezekerheidsbijdragen zijn verschuldigd op elk loon, met inbegrip van de lonen van het laatste onvolledige jaar. Bijgevolg zou een weigering, door de Staat, om een pensioen voor dat laatste jaar toe te kennen, een eigendomsberoving zijn die klaarblijkelijk strijdig is met artikel 1 van het voormelde Eerste Aanvullend Protocol, met artikel 16 van de Grondwet, met artikel 17 van de Universele Verklaring van de rechten van de mens en met artikel XVII van de Verklaring van de rechten van de mens en van de burger van 1789.

De appellant voor de verwijzende rechter voert aan dat het die behandeling is die discriminerend is ten opzichte van de werknemers van de overheidssector, voor wie het pensioen wordt berekend op de volledige loopbaan, met inbegrip van het laatste onvolledige dienstjaar.

A.2.1. De RVP stelt dat het pensioenstelsel van de werknemers en dat van de ambtenaren elk hun finaliteit hebben en niet kunnen worden vergeleken. Zo heeft het pensioenstelsel van de ambtenaren tot doel de betrokkenen een uitgesteld loon uit te keren, terwijl het pensioenstelsel van de werknemers tot doel heeft de betrokkenen een vervangingsinkomen uit te keren. Vanaf het ogenblik dat het voor de ambtenaren gaat om het uitkeren van een uitgesteld loon, zou het logisch zijn dat het bedrag van dat loon zoveel mogelijk het laatste loon dat vóór de pensionering werd ontvangen, benadert.

A.2.2. De in het geding zijnde wettelijke bepaling zou gegrond zijn op objectieve overwegingen, die eigen zijn aan het pensioenmechanisme van de werknemers. Zo strekte, volgens het verslag aan de Koning betreffende het koninklijk besluit nr. 50 van 24 oktober 1967, artikel 7, achtste lid, van het genoemde besluit ertoe te vermijden dat een jaar waarin de betrokkene een pensioen heeft genoten omdat hij enkel een toegelaten beroepsactiviteit heeft uitgeoefend of omdat hij slechts gedurende een gedeelte van dat jaar een niet-toegelaten arbeid heeft uitgeoefend, tevens in aanmerking zou worden genomen voor een herziening van het reeds toegekende pensioen.

A.3.1. De Ministerraad voert voorafgaandelijk aan dat niet op de prejudiciële vraag kan worden geantwoord in zoverre zij, onder de personeelsleden van de overheidsdiensten, geen onderscheid maakt tussen diegenen die hun ambt in statutair verband uitoefenen en diegenen die door een arbeidsovereenkomst zijn gebonden. Die laatsten zijn immers onderworpen aan hetzelfde pensioenstelsel als de werknemers van de privésector. De Ministerraad verzoekt dus het Hof de vraag te herformuleren door te preciseren dat het erom gaat de werknemer van de privésector te vergelijken met de vastbenoemde personeelsleden van de overheidsdiensten, die onder de statutaire regeling vallen.

A.3.2. In hoofdorde voert de Ministerraad aan dat de door de prejudiciële vraag beoogde pensioenstelsels niet vergelijkbaar zijn.

Wat het pensioenstelsel van de werknemers betreft, onderstreept de Ministerraad dat drie parameters in aanmerking moeten worden genomen : de duur van de loopbaan, het gedurende die loopbaan ontvangen loon en de gezinssituatie van de werknemer. Voor de berekening van het pensioen wordt geen rekening gehouden met het loon van het laatste jaar vóór de pensionering; het loon van het voorlaatste jaar wordt daarentegen vermenigvuldigd met een verhogingscoëfficiënt die jaarlijks door de Koning wordt vastgesteld. Het jaarlijkse loon wordt gerevaloriseerd op basis van de actuele kosten van het levensonderhoud en wordt daartoe vermenigvuldigd met een verhogingscoëfficiënt. Het aldus geherwaardeerde loon wordt vervolgens gedeeld door het aantal jaren dat overeenstemt met een volledige loopbaan (45 voor een werknemer), waarna het verkregen resultaat wordt vermenigvuldigd met 60 of 75 pct., naar gelang van de gezinssituatie.

Elke werkgever, ook een overheidswerkgever, is, voor de bij overeenkomst in dienst genomen personeelsleden, een vaste bijdrage verschuldigd van 8,86 pct. van het totale loon in de ruimste zin van het woord. De overheidswerkgever moet 7,50 pct. van datzelfde loon inhouden als werknemersbijdrage voor alle personeelsleden die onder arbeidsovereenkomst in dienst zijn genomen. De opbrengst van die bijdragen gaat naar het globale beheer van de Rijdsdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) om de noden van de Schatkist te lenigen, meer bepaald in de sector van de werknemerspensioenen. De berekening en de betaling van de pensioenen volgens het stelsel van de werknemer worden aan de RVP toevertrouwd.

De berekening van het rustpensioen van een werknemer is gebaseerd op het loon dat hij heeft verdiend gedurende zijn volledige loopbaan, die wettelijk gezien in principe 45 jaar bedraagt. Het eerste jaar waarin het pensioen ingaat, wordt niet opgenomen in de berekening van het pensioen.

De kwestie van het verschil tussen de werknemers en de contractuele personeelsleden van de overheidssector zou reeds zijn beslecht bij het arrest van het Hof nr. 61/93 van 15 juli 1993, waaruit blijkt dat het wettelijk pensioenstelsel van de werknemers op dezelfde manier geldt voor de twee voormelde categorieën van werknemers, zodat er te hunnen aanzien geen verschil in behandeling is dat de Grondwet kan schenden.

Het pensioenstelsel van de ambtenaren is gegrond op drie elementen : de referentiewedde, het aantal dienstjaren en het tantième. Voor de meeste vastbenoemde personeelsleden is de referentiewedde gelijk aan het gemiddelde van de wedden van de laatste vijf jaar van de loopbaan. De grondbeginselen van het pensioenstelsel van de ambtenaren zijn opgenomen in de algemene wet van 21 juli 1844 op de burgerlijke en kerkelijke pensioenen. De ambtenaar draagt, net zoals het contractuele personeelslid, een inhouding van 7,50 pct. op zijn loon maar, in tegenstelling tot het contractuele personeelslid, wordt die bijdrage ingehouden op zijn wedde *sensu stricto*, dat wil zeggen het gedeelte van het totale loon dat als basis dient voor de berekening van zijn pensioen.

Er bestaat een solidair georganiseerd dekkingssysteem voor de meerderheid van de overheidsinstellingen op federaal, gemeenschaps- en gewestniveau. De berekening van het pensioen van de ambtenaren komt normaliter toe aan de Pensioendienst voor de Overheidssector, en de uitbetaling gebeurt *normaliter* door de Centrale Dienst der Vaste Uitgaven. Het rustpensioen van een ambtenaar wordt berekend op grond van, voor elk jaar dienst, één zestigste van de referentiewedde. In principe bedraagt de maximumloopbaan van een ambtenaar, theoretisch gezien, 60 jaar.

Rekening houdend met de stelsels die zopas werden beschreven en met de kenmerkende verschillen ervan, zouden de twee in de prejudiciële vraag beoogde categorieën van werknemers niet vergelijkbaar zijn. Verschillende arresten van het Hof zouden die niet-vergelijkbaarheid bevestigen.

A.3.3. Overigens wordt aangevoerd dat de invoering van verschillende pensioenstelsels voor verschillende categorieën van personen deel uitmaakt van de discretionaire bevoegdheid waarover de Staat op het gebied van economisch en sociaal beleid beschikt. Ook al heeft het Hof in zijn arrest nr. 93/2011 van 31 mei 2011 aangenomen dat de twee categorieën van werknemers kunnen worden vergeleken wat betreft de berekening van de leeftijd waarop een werknemer zijn pensioen zonder vermindering kan genieten, toch gaat het om een uitzondering die te dezen niet zou kunnen worden toegepast. Zo heeft het Hof in zijn arrest nr. 61/93 reeds voor recht gezegd dat de in het geding zijnde bepaling niet strijdig is met de Grondwet.

De Ministerraad wijst eveneens erop dat geen analoge maatregel is vastgelegd, voor de berekening van het wettelijk rustpensioen van de ambtenaren, in de wet van 21 juli 1844 op de burgerlijke en kerkelijke pensioenen of in een andere reglementering.

A.3.4. In ondergeschikte orde voert de Ministerraad aan dat er geen schending is van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. De Ministerraad geeft in eerste instantie aan dat het verschil in behandeling verantwoord is door de logica van elk van de pensioenstelsels, die zijn vastgelegd overeenkomstig de doelstelling, de financieringswijze en de toekenningsvoorwaarden ervan. Zo zou het niet-opnemen van het jaar waarin het pensioen ingaat, in de pensioenberekening van de werknemers, gerechtvaardigd zijn door een doeltreffende en snelle behandeling van het dossier van de werknemer. De wetgever zou immers hebben geoordeeld dat het niet noodzakelijk was dat de RVP zou wachten totdat alle gegevens betreffende het laatste loopbaanjaar op de individuele rekening zijn gebracht, waardoor het dossier sneller kon worden behandeld. Het criterium van onderscheid zou objectief zijn en de maatregel pertinent ten opzichte van het aldus nagestreefde doel. De administratie beschikt immers niet tijdig genoeg over de gegevens betreffende het jaar waarin het pensioen ingaat, om over te gaan tot de pensioenberekening voor de werknemer. De inlichtingen waarover de RVP, via de gegevensbank van de Multisectoriële Individuele Rekening (CIMIRE) beschikt, zijn niet de meest recente inlichtingen omdat de CIMIRE ze ontvangt van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, die ze zelf van de werkgevers krijgt. Het bijwerken van de gegevens kan dus zes maanden tot twee jaar in beslag nemen.

A.3.5. De Ministerraad voert verder nog aan dat de aantasting van het eigendomsrecht van de betrokken werknemer geenszins onevenredig is ten opzichte van het doel van de in het geding zijnde maatregel, omdat zij in geen enkel opzicht de essentie zelf van het pensioenrecht van de betrokken werknemers raakt. Er wordt aangegeven dat, ten eerste, het pensioenbedrag wordt berekend op basis van het loon dat de werknemer heeft ontvangen gedurende zijn volledige loopbaan, waarbij zowel het werkelijke loon als de fictieve en forfaitaire lonen in aanmerking worden genomen. Ten tweede zou de betwiste maatregel de betrokken werknemer evenmin buitensporige lasten opleggen. De impact op het pensioenbedrag is immers zeer beperkt. Ten derde zou, volgens de Ministerraad, in de huidige omstandigheden, het doel van de betwiste maatregel niet met minder restrictieve alternatieve maatregelen kunnen worden bereikt.

A.3.6. In uiterst ondergeschikte orde voert de Ministerraad aan dat er geen schending is van artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. Hij doet gelden dat het Europees Hof voor de Rechten van de Mens een autonome interpretatie geeft aan het begrip « eigendom », vervat in het voormelde artikel 1. Het recht op een werknemerspensioen zou geen in de zin van dat artikel beschermde vermogenswaarde zijn. Dat standpunt zou worden bevestigd door de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, waaruit zou blijken dat het eigendomsrecht dat wordt beoogd door artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, alleen bestaande goederen beschermt, dat wil zeggen goederen die reeds verworven zijn, maar geen recht toekent om eigenaar van een goed te worden.

Wat meer bepaald de pensioenen betreft, is het volgens het Hof enkel de vermindering of de stopzetting van een pensioen die een inmenging kan vormen in een eigendom en die moet worden verantwoord in de zin van artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol, aangezien dat artikel niet de keuzevrijheid van een Staat met betrekking tot het type of het bedrag van uitkeringen kan beperken, behalve wanneer iemands recht om uitkeringen van het socialezekerheidsstelsel te ontvangen, zou zijn geschonden op een manier die afbreuk zou doen aan de essentie van de pensioenrechten van de betrokkene.

Volgens de Ministerraad is er te dezen geen sprake van een vermindering, en nog minder van een stopzetting van het oorspronkelijk bepaalde niveau van het pensioenrecht. Indien zou worden erkend dat de in het geding zijnde maatregel een inmenging is in het eigendomsrecht van de betrokken werknemer, dan nog zou in ondergeschikte orde moeten worden vastgesteld dat die inmenging wettelijk is vastgelegd, een legitiem doel nastreeft en evenredig is met dat doel.

A.4.1. In zijn memorie van antwoord baseert de appellant voor de verwijzende rechter zich op het jaarverslag van 2009 van de ombudsman voor de pensioenen om aan te voeren dat de inlichtingen betreffende de werknemers sneller kunnen worden doorgegeven rekening houdend met de technologische ontwikkelingen. Het zijn die ontwikkelingen die het verzoek van de betrokken ombudsman tot wijziging van de wet, om de laatste jaren van de loopbaan in de berekening van het pensioen op te nemen, hebben verantwoord.

A.4.2. De appellant voor de verwijzende rechter citeert artikel 10 van het Handvest van de sociaal verzekerde, dat preciseert dat de termijn voor berekening van een sociale uitkering niet langer mag zijn dan vier maanden vanaf de aanvraag van die uitkering. Hij vergelijkt aldus de situatie van twee werknemers die met pensioen gaan, de eerste op 1 december 2012 en de tweede op 1 januari 2013. Terwijl de eerste werknemer geen enkel pensioen zou genieten voor het jaar 2012 en voor het jaar 2011, waarbij de berekeningsgrondslag het geherwaardeerde jaar 2010 is, zou de tweede een volledig pensioen genieten voor het jaar 2012, berekend op de geherwaardeerde lonen van het jaar 2011 terwijl het pensioen van het jaar 2011 zou worden berekend op de werkelijke lonen van dat jaar. Daaruit zou dus een discriminatie tussen beide werknemers volgen terwijl de werkgever op hetzelfde tijdstip aangifte heeft gedaan bij de RSZ.

A.4.3. Volgens de appellant voor de verwijzende rechter vormt het pensioen een « goed dat reeds verworven is » door de maandelijks bijdragebetalingen die worden gedaan door de werknemer en, namens hem, door zijn werkgever, en geen gift vanwege de Staat. De inmenging in het eigendomsrecht waarin het Europees Verdrag voor de rechten van de mens aldus voorziet, zou niet op België van toepassing zijn gelet op artikel 23 van de Grondwet. Uit berekeningen van de appellant voor de verwijzende rechter zou volgen dat de socialezekerheidsbijdragen voor het rustpensioen veel te hoog zijn ten opzichte van de pensioenbedragen die thans werkelijk worden uitbetaald. Het feit dat de Pensioendienst voor de Overheidssector geen enkel probleem heeft om het laatste dienstjaar van de ambtenaren in aanmerking te nemen terwijl de RVP verklaart dat de validatie van de gegevens tot twee jaar in beslag kan nemen, om de weigering om het laatste dienstjaar in aanmerking te nemen te rechtvaardigen, zou aangeven dat er een discriminatie is ten nadele van de werknemers.

A.5. In zijn memorie van antwoord verklaart de Ministerraad alle argumenten die hij in zijn memorie heeft uiteengezet, opnieuw weer te geven.

A.6.1. In zijn memorie van antwoord verwijst de RVP naar de memorie van de Ministerraad om te verantwoorden dat de twee door de prejudiciële vraag beoogde categorieën van personen niet vergelijkbaar zouden zijn.

A.6.2. Hij voegt eraan toe dat de appellant voor de verwijzende rechter de datum waarop zijn pensioen ingaat even goed naar 1 januari had kunnen uitstellen of vervroegen indien hij niet verschillende twaalfden van een annuïteit van het rustpensioen wilde verliezen.

A.6.3. Ten slotte voert de RVP aan dat het pensioen ten laste van het Belgische stelsel voor werknemers een politiek recht is dat louter uit de wet voortvloeit. Het Belgische stelsel zou berusten op een repartitiesysteem dat gegrond is op solidariteit, dat elk begrip van vermogensrecht in de zin van artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, uitsluit.

Er zou overigens een onderscheid moeten worden gemaakt tussen, enerzijds, de sociale uitkeringen die deel uitmaken van een kapitalisatiestelsel en volledig of gedeeltelijk overeenkomen met de bijdragen die door de werknemer zijn betaald en, anderzijds, de uitkeringen die geen verband vertonen tussen het bedrag van de betaalde bijdragen en dat van de ontvangen uitkering.

Het Hof van Cassatie zou, bij een arrest van 28 februari 2005, hebben bevestigd dat het recht van een werknemer op een rustpensioen geen vermogensrecht is in de zin van artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

- B -

B.1.1. Aan het Hof wordt een vraag gesteld over de bestaanbaarheid van artikel 7, achtste lid, van het koninklijk besluit nr. 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers, met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 14 van dat Verdrag.

B.1.2. De in het geding zijnde bepaling luidt als volgt :

« Het loon van het jaar tijdens hetwelk de uitkering ingaat, uitgezonderd in het geval beoogd in het negende lid, en het loon van het jaar tijdens hetwelk betrokkene een rustpensioen krachtens dit besluit of krachtens de pensioenwetgeving voor arbeiders, bedienden, mijnwerkers of zeevarenden onder Belgische vlag geniet, worden niet in aanmerking genomen voor de berekening van het pensioen ».

B.2. De verwijzende rechter verzoekt het Hof zich uit te spreken over het verschil in behandeling dat uit de voormelde bepaling voortvloeit, tussen, enerzijds, de werknemers voor wie het jaar waarin het rustpensioen ingaat niet in aanmerking wordt genomen voor de berekening van het pensioen en, anderzijds, het overheidspersoneel, voor wie het jaar waarin het pensioen ingaat volledig wordt meegerekend als dienstperiode.

B.3. De Ministerraad voert voorafgaandelijk, in zijn memorie, aan dat de prejudiciële vraag niet kan worden beantwoord omdat zij geen rekening houdt, in de categorie van personeelsleden van de overheidsdiensten, met het onderscheid dat moet worden gemaakt tussen de personeelsleden die hun ambt in statutair verband uitoefenen en de personeelsleden die door een arbeidsovereenkomst zijn gebonden.

B.4.1. In tegenstelling tot hetgeen de Ministerraad beweert, blijkt uit de beslissing van de verwijzende rechter voldoende dat deze de werknemers heeft willen vergelijken met de categorie van de personeelsleden die hun ambt in statutair verband uitoefenen.

B.4.2. De exceptie wordt verworpen.

B.5.1. Het rustpensioen is bestemd om de werknemer na het beëindigen van zijn functie een inkomen te verzekeren. Het wordt met name berekend op basis van de loopbaan van de werknemer en van de tijdens die loopbaan verdiende bezoldigingen. Het wordt, in de particuliere sector, gefinancierd uit door de werkgevers en de werknemers afgedragen bijdragen.

In de overheidssector staat het rustpensioen gelijk met een uitgestelde wedde. Het wordt niet gefinancierd door inhoudingen op de wedde van de ambtenaar.

B.5.2. Zoals het Hof in verschillende arresten heeft vastgesteld (zie meer bepaald de arresten nrs. 17/91, 54/92, 88/93, 48/95, 112/2001, 4/2006 en 73/2006), verschillen de pensioenstelsels van de werknemers en van de statutaire vastbenoemde personeelsleden van de overheidssector naar doelstelling, financieringswijze en toekenningsvoorwaarden.

B.6. Rekening houdend met de fundamentele verschillen die beantwoorden aan de logica van elk van de systemen, waarbij het privaat recht de rechtssituatie van de werknemers beheerst terwijl de rechtssituatie van de statutaire personeelsleden door het publiek recht wordt beheerst, kunnen die twee categorieën van personen niet worden vergeleken.

B.7. De in het geding zijnde bepaling is bestaanbaar met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

Een gecombineerde lezing van die grondwetsbepalingen met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 14 van dat Verdrag, kan niet tot een andere conclusie leiden.

B.8. De prejudiciële vraag dient ontkennend te worden beantwoord.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

Artikel 7, achtste lid, van het koninklijk besluit nr. 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers schendt niet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 14 van dat Verdrag.

Aldus uitgesproken in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op de openbare terechtzitting van 13 juni 2013.

De griffier,

De voorzitter,

F. Meersschaut

R. Henneuse